

NOVICE

LETO III. - št. 21

V KOČEVJU, DNE 24. MAJA 1958

Cena 10 din

Vloga socialnega zavarovanja postaja vedno bolj pomembna v socialistični družbi

Na območju občine Kočevje deluje po ukinitvi bivšega okraja samostojna podružnica socialnega zavarovanja. V svojem sestavu ima 194 zavezancev prispevka s približno 6.000 zavarovanci. V primerjavi z letom 1956 je število zavarovancev poraslo za 193. Splošno-družbeni plan in zadržni sektor vključujeta le nekaj manj kot 99% vseh zaposlenih ljudi.

Največ je zaposlenih v kmetijstvu, gozdarstvu in lesni industriji ter v ostali industrijski in obrtni dejavnosti. Sledi rudarstvo in gradbeništvo. V zasebnem sektorju je zaposlenih le 92 ljudi in še od teh je 33 gospodinjstskih pomočnic. Vseh, ki imajo pravico do zdravstvenega zavarovanja, je na območju občine 13.801. Pokojnino ali invalidnino pa prejema 772 ljudi. Potemtakem je na območju podružnice v Kočevju 88% vseh prebivalcev, ki imajo pravico do zdravstvenega zavarovanja in naslova socialnega zavarovanja.

Vseh izdatkov za zdravstveno zavarovanje je bilo v letu 1957 159.287.578 dinarjev, za otroške dodatke 128.302.380 ter za pokojnine in invalidnine 56.500.000 dinarjev.

Veliki izdatki so bili za bolnice. Znašali so 48.505.215 dinarjev ali 32% vseh izdatkov za zdravstveno zavarovanje. Plačali smo 37.094 oskrbnih dni, kar predstavlja, da so bili 6 dni ležali v bolnici vsi, ki so zaposleni. Ambulantnih pregledov je bilo 123.379, ali ko da bi vsak zavarovaneec bil 20-krat pri zdravniku. Od tega je bilo v splošni ambulanti v Kočevju 44.147, na Rudniku pa 24.397 pregledov. Razlike v številu ambulantnih pregledov, ki so vsebovani v gornjem številu, odpa- de na zdravstvene ustanove izven območja občine. Primerjava podatkov z letom 1956 pa kaže, da je poraslo število pregledov v splošni ambulanti za 65,6%, na Rudniku pa skoro za 30%. Vseh izdatkov za ambulantne preglede je bilo 19 milijonov 459.466 dinarjev.

Stroški za zobozdravstvene storitve so se v primerjavi z letom 1956 dvignili za 53,5%, število storitev pa za 43,4%. To povečanje izhaja iz tega, ker je bilo v letu 1957 sklenjenih več pogodb z dentisti, ki so njihovi zobozdravstvene usluge opravljali z območja občine.

območju kočevske podružnice. Število receptov je poraslo za 56,6%, izdatki za zdravila pa za 75,7%. Porast v ceni je pripisati predpisovanju dražjih zdravil in podražitvi zdravil, porast v številu receptov pa gre na račun povečanja obiskov v ambulantah.

Izdatki za povračilo potnih stroškov znašajo 12.656.303 din. Povečanje je predvsem zaradi zvišanja dnevnice in zvišanja števila potovanj. Potovanja so se povečala predvsem za potovanja v bolnice in na specialne preglede. Število potovanj se je povečalo za 23%, izdatki pa za 39,3%.

Denarno nadomestilo plače za čas bolezenskega dopusta je bilo izplačano v znesku 23.908.695 dinarjev in sicer za 59.579 dni. V primerjavi z letom 1956 se je število bolezenskih dni povečalo za 11%, izdatki pa za 30%. To povečanje gre na račun povečanja plač, več bolezenskih dni pa je povzročila epidemija gripe, ki je v preteklem letu občutno razsajala. Denarno nadomestilo za čas nosečnosti in poroda in za skrajšani delovni čas dojemim materam je znašalo 6.004.683 din.

Obračunavanje in izplačevanje nadomestila plače je bilo po podružnicah. Največ težav je bilo zaradi nepravilnega dostavljanja evidenčnih listov s strani podjetij, za-

rad česar je dobil marsikdo prepozno izplačano hranarino. Sedaj smo pooblastili podjetja za nad 50 zavarovancev za izplačevanje denarnega nadomestila plače in upamo, da se bo ta služba izboljšala, ker so bile težave le z večjimi podjetji.

(Konec prihodnjic)

ZA 4% VEČ

Kmetijstvo predstavlja v občini Sodražica pomembno dejavnost, ki daje kruh okrog 70% prebivalstva. Celotna proizvodnja v kmetijstvu se bo letos povečala za približno 4 odstotke.

220 NOVIH HEKTAROV

Z regulacijo Bistrice in melioracijo bo pridobljeno okrog 220 ha travniške površine, kar bo zelo ugodno vplivalo na izboljšanje kakovosti in količine krme.

Sprejem v članstvo LMS

Teden mladosti in tekmovalne med občinskimi komiteji LMS sta močno razgibala dejavnost mladine tudi v Ribnici. V nedeljo je bil v sklopu aktivna mladine LIP Ribnica ustanovljen Klub mladih proizvajalcev. Ob tej priliki so se seznanili z načinom izobraževanja mladih delavcev. Krožek društva inženirjev in tehnikov gozdarstva in lesne industrije pri tem podjetju pa je s tem sprejel konkretno strokovno nalogo. V vodstvo kluba so bili izbrani najboljši tovariši — predstavniki mlade generacije.

Zelo pomemben dogodek so doživeli 19. maja pionirji IV. razreda gimnazije, ki so bili sprejeti v članstvo LMS. Po uvodni pesmi pionirskega pevskega zbora so bili mladi ljudje seznanjeni z vlogo mladinske organizacije, z nalogami članov ter programom LMS. Novi člani mla-

dinske organizacije so prejeli takoj tudi članske izkaznice. Mlajši pionirji so svojim starejšim tovarišem čestitali in si želeli, da bi tudi za njih kmalu prišel tak Teden mladosti.

Ob „Tednu poklicnega usmerjanja mladine“

(26. maj — 1. junij 1958.)

Zadnji dnevi šolskega leta gredo h kraju. Učenci in učenke, ki bodo končali obvezno šolanje, ki bodo morali odločiti, kje bodo nadaljevali jeseni — ali kot vajenci v obrti, gospodarstvu, trgovini in gostinstvu, ali se bodo vpisali v razne strokovne šole, srednje tehnične šole, šole JLA ali pa se bodo že zaposlili v tej ali oni gospodarski panogi. Odločitev ne bo ravno lahka. Vrsto stvari bo treba dobro premisliti, predno bo padla končna odločitev.

Ali je število razredov, ki sem jih doživljal v času osemletnega šolanja zadovoljivo, da se bom lahko izučeval v želenem poklicu? Ali imam potrebne sposobnosti? Ali sem telesno dovolj krepak za poklicno delo, ki me privlači? Ali bom imel v kraju šolanja, učenja možnosti, da bom tam stanoval? Kako bo pa z vzdrževanjem med šolanjem, ali me bodo lahko vzdrževali starši, ali bom moral prositi za stipendijo — kolikšna je verjetnost, da jo dobim? In končno, ali v tem in tem poklicu primanjkuje kadra ali ne? Pa moje veselje do poklica?

To so samo nekatera izmed najvažnejših vprašanj, ki jih bodo mo-

rali reševati absolventi splošno obvezne šole in tudi zadovoljivo rešiti, ko se odločijo za svojo bodočo življenjsko pot. V poklicnem delu preživi človek dobro polovico življenja, svoja najboljša leta. Zato izbira poklica ni enostavna zadeva. Pomagati morajo starši, ki poznajo otroka od malega; pomagati morajo vzgojitelji, ki so ga učili v šoli; svetujejo pa tudi poklicna svetovalnica pri ObLO Kočevje, ki ob sodelovanju s starši in učitelji skuša najti najugodnejšo rešitev tega vprašanja.

Poklicna svetovalnica je v informativne namene razposlala na vse šole občin Kočevje, Ribnica, Sodražica, Velike Lašče in Dobropolje letake s seznamom vseh strokovnih in srednjih šol v Sloveniji, podoficir-

skih šol JLA, pogojih za uk in odredbo o predizobrazbi vajencev. Dobili so jih vsi učenci, ki letos končajo obvezno šolanje.

V zadnjih treh letih konča obvezno šolanje v naštetih občinah povprečno 650 učencev in učenk. Skoraj tretjina jih želi v uk. Na našem področju pa se jih vključuje povprečno 120 letno, kar predstavlja komaj 50% realizacijo njihovih želja. Vsi, ki žele v uk, pa na žalost nimajo zadostne izobrazbe; uspešno dovršeni 6 razredov ima povprečno 80% vseh absolventov šolske obveznosti; 4 razrede nižje gimnazije ali 8 razredov osnovne šole pa komaj 30 do 34% (republiško povprečje). Vendar kljub velikemu številu reflektantov za uk ostane vsako leto naj-

(Nadaljevanje na 2. strani)

Tovarišu Titu za rojstni dan

PREDSEDNIK FEDERATIVNE LJUDSKE REPUBLIKE JUGOSLAVIJE JOSIP BROZ-TITO BO 25. MAJA PRAZNOVAL 66. OBLETNICO ROJSTVA. OB TEJ PRILICNOSTI NAŠEMU DRAGEMU VODITELJU V IMENU NAŠIH DELOVNIH LJUDI PRISRČNO ČESTITAMO IN MU ŽELIMO SE VELIKO LET TRDNEGA ZDRAVJA IN USPEHOV PRI ODGOVORNH DRŽAVNIŠKIH POSLIH, SE NA MNOGA LETA, NAS DRAGI TOVARIS TITO!

II. MEDNARODNI SEJEM LESA IN LESNIH IZDELKOV

Uspehi našega gozdarstva in lesne industrije

II. mednarodni lesni sejem, ki je bil dne 22. maja odprt na Gospodarskem razstavišču v Ljubljani, in bo trajal do 4. junija, predstavlja izredno pomembno gospodarsko prirediteljsko letošnje leto. Na njem sodelujejo vsa večja in pomembnejša jugoslovanska podjetja, ki se bavijo s predelavo ali izvozom lesa in lesnih izdelkov. Razen domačih, razstavlja na sejmu še veliko števi-

lo tujih razstavljalcev iz Zahodne in Vzhodne Nemčije, Italije, Avstrije in v Nizozemske sodobne stroje za predelavo lesa, kompletne specialne stroje za izdelavo furnirja, vezanih plošč itd.

V Sloveniji je lesna industrija najmočnejše razvita. Ljubljana ima tako ugodno geografsko lego, da zavzema v mednarodni lesni trgovini velik pomen, zlasti še, ker večini naših sosedov — razmeroma razvitim industrijskim državam — primanjkuje lesa, oziroma ga sploh nimajo. Naša lesna industrija zaposluje veliko število delavcev in strokovnjakov, izvoz lesa in visokovrednih končnih izdelkov pa daje kar 25% celotne vrednosti jugoslovanskega izvoza. Ker prevladujejo pri nas bukovni gozdovi, smo država, ki izvažata največ trdega bukovega lesa na svetu. Razen tega pa izvažamo velike količine modernega pohištva v nekaj najmočnejših industrijskih držav na svetu. Glede na to, da dobimo za tehnično obdelan les — končni izdelek, štirikrat toliko, kakor za isto količino surovega lesa, stremimo za tem, da čim prej povečamo produktivnost naše lesne industrije in dvignemo njeno kvaliteto ter z modernimi stroji izboljšamo način izdelave, ki je dan-

danes še marsikje na stopnji obrtništva.

Ta sejem predstavlja za vsakogar zanimivo revijo sodobne jugoslovanske lesne industrije in gozdarstva, nazorno prikazuje uspehe in razvoj ter vse, kar lahko izdelamo izključno iz domače surovine — našega gozdnega bogastva.

GRADNJE V STRUGAH

Kmetijska zadruga Struge ima v načrtu gradnjo nove poslovne stavbe, saj je le-ta nujno potrebna. Sedanji prostori nikakor ne odgovarjajo svojem namenu. Letos nameravajo začeti z gradnjo priključka za posameznico mleka. Računajo, da bodo odkupili dnevno do 1000 litrov mleka.

Dvorska vas napovedala tekmovalno

Pred dnevi so imeli v Dvorski vasi občni zbor SZDL. Udeležba je bila zelo lepa. O delu Socialistične zveze v Dvorski vasi je poročal njen predsednik. Na občnem zboru so izvolili nov odbor, v katerem so zastopani tudi mladinci.

Kmalu zatem se je novi odbor sestel na prvo sejo. Sklenili so, da je treba politično delo v Dvorski vasi poživeti. Dogovorili so se, da organizacija SZDL iz Dvorske vasi napoveda tekmovalno Dvorsko vasi Poljanah in sicer v tem, katere organizacija bo pridobila več novih članov. Na seji so govorili tudi o ureditvi stranišča pri postajališču Dvorska vas.

S tekmovalanjem v počastitev 1. maja ni šlo tako, kot je bilo sklenjeno, kar pa ni krivda na Dvorski vasi. Število članov SZDL v Dvorski vasi se je dvignilo nekaj manj kot za 100 odstotkov.

V Dvorski vasi ni bilo mladinske organizacije. Odbor SZDL je sklenil, da pritegne tudi mladino, ki ni bila vključena v Socialistični zvezi.

In tako se je zbralo v soboto, 17. maja, v šolski dvorani lepo število mladincev; prišli pa so tudi starejši Dvorjanci. Na tem mestu so Dvorjanci ustanovili tudi strelsko društvo. Mladina je sklenila, da bo še letos uredila igrišče za odbojko in povečala vrste mladinske organizacije z novimi člani.

Po tem sestanku je imela organizacija SZDL krajši sestanek, na katerem je predsednik organizacije poročal o dosedanjem delu in o nekaterih pomanjkljivostih.

V Dvorski vasi imajo že dalj časa v načrtu ureditev kanalizacije oziroma asanacije vasi. Vse je kazalo, da bo letos gotovo, toda večja potreba po gradnji vodovoda je to začasno preprečila. Vendar bo treba napajalnice, ki je v slabem stanju, tudi čimprej urediti.

To so danes najvažnejši problemi v Dvorski vasi. Če bodo vaščani složni, bo že s tem pol dela opravljeno. Socialistično zvezo čaka torej še obilo dela.

-old

Umri je Djuro Salaj

V torek, 20. maja, je v Loranu nenadoma umrl član Zveznega izvršnega sveta tovariš Djuro Salaj.

Smrt tovariša Djura Salaja, ki je bil eden izmed najuglednejših voditeljev naše dežele, vse življenje neuklonljiv borce in graditelj revolucionarnega gibanja jugoslovanskih narodov v boju za osvoboditev delovnega ljudstva, za izgradnjo družbenih organizacij delavskega razreda in razvoj družbene socialistične ureditve, je za našo deželo huda izguba.

Tovariš Salaj je bil rojen 10. aprila pred 69-letni leti v Valpovu na Hrvaškem kot sin revnega mizarja. Izučil se je krojaške obrti, z naprednim delavskim gibanjem pa je začel sodelovati že leta 1906. Član KPJ je bil od leta 1919, dve leti kasneje pa je bil izvoljen za poslanca na listi Komunistične partije. Na tretjem kongresu KPJ je bil izvoljen za člana Centralnega komiteja Partije leta 1929 pa je zapustil državo in delal v Biroju CK KPJ na Dunaju. Potem pa je bil predstavnik naše Partije pri Komunistični internacionali v Moskvi.

Leta 1944 se je vrnil v domovino in bil izvoljen za predsednika Centralnega odbora Zveze sindikatov Jugoslavije ter je to dolžnost opravljal vse do letošnjega leta, ko je bil izvoljen za člana Zveznega izvršnega sveta.

Na VII. kongresu ZKJ je bil izvoljen za člana CK in člana Izvršnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije.

Djuro Salaj je bil tudi odlikovan z več najvišjimi državnimi odlikovanji in odlikovanji Sovjetske zveze.

Ob smrti velikega revolucionarja je Zvezni izvršni svet izdal odlok, da so v znak žalovanja za velikim sinom delovnega ljudstva dnevi 20., 21. in 22. maj razglašeni za dneve narodne žalovanja za tovarišem Djuro Salajem.

Pokojsnik je bil iz Doma železničarjev v Loranu, kjer je umrl za srčno kapjo, prepeljan v Zagreb in tam v četrtek, 22. maja popoldne pokopan.

PO SVETU

Dogodki v Franciji, Venezueli in Libanonu so prislili ameriške politike, da ponovno zelo resno razmislijo o metodah in ciljih zunanje politike ZDA. Amerikancem so namreč trije dogodki pokazali, da z njihovo zunanjo politiko nekaj ni v redu, ker zanjejo celo vrsto neuspehov.

Podpredsednik ZDA Nixon je doživel ob svojem obisku v prestolnici južno-ameriške države Venezuele hude neprijetnosti, ko so ga demonstranti napadli z gnanimi pomarančami in mu onemogočili, da bi položil venec na spomenik ustanovitelja Venezuele, generala Bolivara. Vlada Združenih držav je bila v resnih skrbih za varnost svojega podpredsednika in je dala prepeljati 1000 padalcev in še nekatere pomorske enote na otoke v bližini Venezuele, da bi lahko posredovali.

V majhni arabski državi Libanonu — ta leži med Izraelom in Sirijo — je prišlo do upora opozicije proti vladi, ker predsednik republike poskuša v nasprotju z ustavo ponovno kandidirati na jesenskih volitvah. Pravo ozadje pa predstavlja nasprotovanje opozicijskih strank proti zunanji politiki vlade, ki je

naklonjena Amerikancem in je prišla Eisenhowerjeve doktrine. Do vstaje je prišlo celo v glavnem mestu, ker so morali posredovati tanki. Središče upora je mesto Tripolis, kjer boji še vedno trajajo, vladne čete pa v teh bojih uporabljajo bombnike in odlojna vozila. Ameriška letala so takoj pripeljala policijske libanonske vlade ustrezno borbena opremo. Upor proti vladi so skušali prikazati kot del Združenih arabske republike, vendar je vlada te republike odločno odbila take trditve.

V libanonski vstaji so se demonstranti in uporniki najprej znesli nad poslopjem ameriškega veleposlaništva in ameriškega informacijskega centra. Zažgali pa so tudi del poslopja predsedniške republike. Te stvari precej jasno kažejo razpoloženje libanonskih množic.

Vzporedno s kongresom Zahodnonemške socialno demokratske stranke, na katerem so se nemški socialni demokrati postavili po robu atomski oborožitvi nemške vojske, poteka v severo-zahodnih nemških zveznih državah ter v Lukah Hamburgu in Bremenu akcija za izvedbo referenduma med prebivalstvom teh držav o atomski oborožitvi. Centralna vlada je tožila pokrajinske vlade pred nemškim ustavnim sodiščem. V primeru, da ustavno sodišče dovolj pokrajinskim vladam izvedbo referendumov, lahko dovoli centralna vlada hude neprijetnosti.

Hudo razburjenje med tržaškimi Slovenci in demokratično javnostjo Trsta je zbudil odlok italijanskega komisarja v Trstu, s katerim je ta prepovedal zborovanja KP Italije na trgu Unita v Trstu in za to prepoved navedel razlog, da bi na tem zborovanju morala govoriti dva kandidata tudi v slovenščini, kar pa bi lahko razburilo čustva Italijanov, ki smatrajo trg Unita za simbol italijanstva v Trstu.

Medtem, ko je tretji sovjetski satelit, težak preko 1300 kg in opremljen s posebnimi baterijami, ki pretvarjajo sončno energijo v elektriko, in s tem podaljšujejo življenjsko dobo satelita, zbudil mnogo zanimanja kakor prva dva, se je prva ameriška vesmirska raketa po izstrelitvi izgubila nekje v vesolju.

V Jugoslaviji se mudi delegacija angleškega parlamenta. Delegacija bo obiskala vrsto naših krajev, med njimi tudi Slovenijo.

„Tehnika“ pridobitev za Kočevje

V Samskem bloku v Kočevju, v spodnjih prostorih, bo začela v ponedeljek, 26. maja, s poslovanjem nova trgovina z imenom „Tehnika“. Lahko že kar v uvodu zapisemo, da bo nova trgovina velika pridobitev za Kočevje in širšo okolico. Marsikatero stvar, katero ste morali nabaviti drugje, boste sedaj lahko po ugodnih cenah kupili v novi trgovini v Kočevju.

Gotovo vas zanima, kaj vse bodo prodajali v novi trgovini? Trgovina „Tehnika“ bo imela dva velika lokala. V prvem bodo prodajali naslednje potrošnje in zelo iskane artikole: motorna vozila, nadomestne dele, razne potrebščine za motorna vozila, kolesa, šivalne stroje, gume in izdelke iz plastičnih mas, kovinske izdelke, radio aparate, televizorje in elektromaterial. Nadalje: razne gospodinjstke stroje (hlačilnice, kuhinjske itd.) razno gospodinjstsko opremo, sanitarni in instalacijski material, steklo, porcelan, keramične izdelke, pisarniške stroje in drugo potrošno blago.

Torej za vsakega nekaj in po dostopnih cenah, vsem državljanom. Kako velikega pomena bo nova trgovina za naše potrošnike se bo lahko pravilno ocenilo šele potem, ko bo trgovina začela z delom in to bo, kot smo že zapisali, 26. maja.

Toda nismo še vsega povedali, kar bo velikega pomena za potros-

Novo trgovino v Samskem bloku

Zunanjepolitični komentar

Drugi upor

Francijo je nemalo iznenadila vest, da so se vojaški poveljniki francoskega ekspedicijskega korpusa v Alžiru uprli vladi, ki odpovedali pokorščino in zahtevali sestavo nove vlade pod vodstvom nekdanjega šefa francoskega oporniškega gibanja v času druge svetovne vojne in prvega povojnega predsednika francoske vlade generala De Gaullea. Zaradi takega položaja je skupščina na hitro potrdila program in vlado katoliškega prvaka Pflimlina.

Uporu v Alžiru je sledil poizkus strmoglaviti zakonito francosko vlado in aretirati predsednika francoske republike. Vlada je na srečo spoznala pretečo nevarnost in je takoj zastražila vilo, v kateri živi De Gaulle in aretirala osebe, ki so bile zapletene v zaroto v Franciji. Zaradi tega je odstopil načelnik francoskega generalnega štaba. Pretila je resna nevarnost, da bo prišlo v celoti do ceptive med matično deželo in Alžirjem ter med zakonito vlado in armado.

V Alžiru so se proti vladi združili poveljniki vseh vojaških sil v Alžiru, generalni rezident in zloglasni poveljniki padalcev, znan po svojih fašističnih metodah uničevanja alžirskega prebivalstva, general Massu. Oporniške vojaške kroge podpirajo prenapeti kolonialistični krogi v Alžiru. To so predvsem veleposelniki in francoski industriji, ki imajo v Alžiru ali svoje industrijske naprave, ali tržišče, ali pa so vložili velika sredstva v novo odkrite vrelce nafte na jugu Alžira v Sahari. Ti krogi pa razumljivo niso omejeni samo na Alžir, temveč imajo zelo veliko pristašev pa tudi veliko moč v Franciji sami.

Oporniški generali se zavzemajo za vlado, ki bi jo vodil general De Gaulle. To pa praktično predstavlja nastop armade proti parlamentarnemu življenju Francije in proti republikanskim svoboščinam. Sedanjemu predsedniku vlade je uspelo od skupščine dobiti pooblastila za uvedbo posebnega stanja v Franciji, na podlagi katerega je že bila uvedena cenzura, skrajšan postopek za aretacije, poostrena kontrola na mejah, skrajšan postopek pred sodišči itd.

Na veliki tiskovni konferenci, ki jo je te dni priredil v enem najrazkošnejših hotelov pred več kakor 1000 novinarji general De Gaulle, je ta zagovarjal oporniške generale v Alžiru in trdil, da je prišel čas, da ga postavijo na čelo Francije in da jo resnično nadaljnje propadanje, kateremu so bile vzrok nestalne in nesposobne parlamentarne vlade.

V odgovor na potek dogodkov in na poizkus, da pridejo z vojaško diktaturo na oblast desničarski krogi, so začele levčarske stranke organizirati v vseh večjih krajih posebne odbore, katerih naloga je preprečiti desničarskim strankam uvedbo diktature v državi. Izhod iz te situacije je verjetno edino le v tem, da se vse levčarske stranke ponovno združijo v ljudski fronti, ki je pred leti že predstavljala v Franciji mogočno in odločujočo politično silo. Ako do takega tesnega sodelovanja ne bo prišlo — zaradi odklona socialstov se to lahko zgodi — potem je Francija v tem trenutku na svojem zgodovinskem razpotju: žrtvovati bo morala svoje severno-afrške posesti in s tem postati drugorzredna evropska sila ali pa žrtvovati svoje demokratične svoboščine, 170 let staro parlamentarno ureditev in pri tem tvegati, da gre po poti Nemčije, ki jo je ta hodila pred 25 leti.

B. Mikš

Edi Štefan: O gospodarstvu kočevske občine

Družbeni plan in proračun občine sta sprejeta; kaj menite, katere so najbistvenejše značilnosti letošnjega družbenega plana?

Najbistvenejše značilnosti letošnjega družbenega plana občine Kočevje se odražajo v porastu družbenega proizvoda in porastu narodnega dohodka. Družbeni plan občine nalaga gospodarskim organizacijam, da povečajo vrednost proizvodnje, katero bodo dosegli z večjo storilnostjo, boljše organizacijo dela in zmanjšanjem režijskih stroškov. Najvažnejša naloga letošnjega družbenega plana pa je gradnja objektov družbenega standarda, to je gradnja stanovanj, vodovodov itd. Družbeni plan nalaga podjetjem in ustanovam, da varčujejo z družbenimi sredstvi in da ta sredstva dajo na razpolago za skupne potrebe in za povečanje lastnih investicij. Naloge organov delavskega samoupravljanja in zbora proizvajalcev so po letošnjem družbenem planu velike, zato je dolžnost tudi vseh ostalih organov, ustanov in državljanov, da pomagajo k uresničitvi nalog letošnjega družbenega plana in s tem k dvigu življenjskega standarda.

Katera panoga industrije je po vašem mnenju najpomembnejša v občini Kočevje?

Pod pojmom industrije imamo v Kočevju 4 podjetja: Rudnik, Lesno-

Edi Štefan

industrijski obrat, Tekstilno tovarno in Kemično tovarno v izgradnji. Za našo komunjo so vsa ta podjetja velikega gospodarskega pomena, saj je v njem zaposlenih preko 1600 oseb. Težko je reči, katero podjetje je najpomembnejše, mislim pa, da je na prvem mestu Rudnik, nato pa Lesno-industrijski obrat. Tudi Tekstilna tovarna je pomembna, posebno sedaj, ko bo nabavila nov mikalni stroj. V bližnji bodočnosti pa bo na prvem mestu Kemična tovarna, katere vrednost proizvodnje bo znašala na leto preko 3 milijarde din.

Kako bo z investicijskimi deli v občini Kočevje v letu 1958?

V letošnjem letu se predvidevajo predvsem investicije, ki jih bodo izvajala gospodarska podjetja iz lastnih skladov in iz najetih posojil. Največje investicije so pri rekonstrukciji Rudnika Kočevje. Tudi državno posestvo bo vložilo v investicije velikega sredstva in to: gradnja mlekarne, katere gradnja in oprema bo stala 144 milijonov din, nabavi bodo plemensko živino v vrednosti 25.000.000 din, razne poljedelske stroje v vrednosti 27.000.000 din. Tekstilna tovarna Kočevje bo nabavila v letošnjem letu nov mikalni stroj, katerega vrednost je 24 milijonov dinarjev. »Ayto« podjetje Kočevje bo nabavilo 2 nova avtobusa in 7 kamionov s prikolicami. Letos bodo dogradili tudi mlin, večja sredstva pa bodo vložena v gradnjo Kemične tovarne. Predvidene so tudi investicije komunalnih objektov, predvsem rekonstrukcija električnega omrežja iz sredstev podjetja »Elektro«. Vrš se rekonstrukcija vodovoda za naselje Trata za vasi: Fara. Pričela so se tudi začetna de-

la pri gradnji glavne kanalizacije, ki bo tekla po levem bregu Rince. Te dni bodo začeli tudi z dograditvijo tržnice. Iz stanovanjskega sklada Občinskega ljudskega odbora v višini 105.000.000 din gradijo stanovanja v mestu in na Rudniku in predvidevajo zgraditi do konca leta 1958 38 stanovanj.

Kmetijstvo je v socialističnem sektorju doseglo že lep napredek; kaj bi bilo treba storiti, da bi šel tempo razvoja kmetijstva hitreje tudi v privatnem sektorju?

Glavni činitelj za dvig kmetijstva v privatnem sektorju so kmetijske zadruge, katerih osnovna naloga je organizacija in skrb za dvig kmetijske proizvodnje na vasi. Da se bodo zadruge čim več zanimale za to panogo, so poedine zadruge že opustile nekmetijske dejavnosti. Pomoč kmetijskih zadrug pri dvigu kmetijske proizvodnje na vasi bo poleg ostalega predvsem v naslednjem: Urejanje sodobnih agrotehničnih ukrepov, uvajanje mehanizacij z zadržnimi stroji, kjer je to mogoče, uvajanje raznih oblik kooperacij in kar je zelo važno, da zadruga zajame — odkupi vse tržne viške kmetijskih pridelkov.

V družbenem načrtu naše občine je predvideno, da se bo v letošnjem letu povečala kmetijska proizvodnja v privatnem sektorju za 8,3%. Povečanje bo predvsem v sadjarstvu.

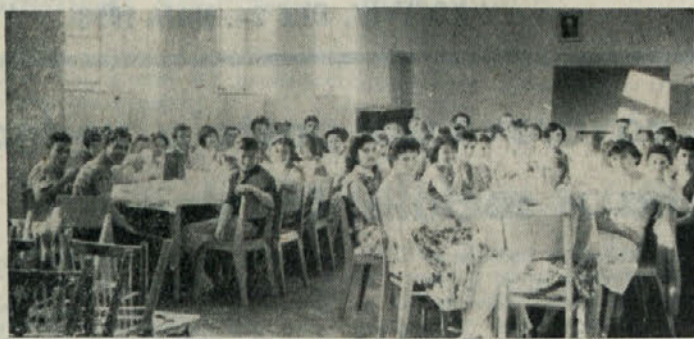
V kratkem razdobju je izšlo za kmetijstvo več pomembnih predpisov (Uredba o kmetijskih zadržnih strojih, Uredba o dolgoročnem kreditiranju v kmetijstvu, Zakon o racionalnem izkoriščanju kmetijskih zemljišč itd.). S tem, da bomo skrbeli za pravilno izvrševanje vseh predpisov, smatram, da bo kmetijska proizvodnja lahko še nadalje naraščala. Seveda bodo morali tudi sami kmetovalci pričeti z intenzivnejšo obdelavo, večjo uporabo umetnih gnojil in sploh izvajanjem sodobnejših agrotehničnih ukrepov, ker jih bo sicer prehitel čas.

Znano je, da povzročajo rastlinske bolezni in škodljivci velik izpadek proizvodnje, posebno pri krompirju in v sadjarstvu. Da se bodo izvajali zaščitni ukrepi temeljitje in pravočasno, je svet za kmetijstvo in gozdarstvo imenoval komisijo za zaščito rastlin, ki bo vodila te akcije ter istočasno predlagal Občinskemu ljudskemu odboru, da sprejme odredbo o skupnem zatiranju rastlinskih bolezni in škodljivcev. Pri izvajanju te odredbe pa čakajo kmetijske zadruge in same kmetovalce velike naloge.

Poleg tega pa bo Občinski ljudski odbor Kočevje tudi sicer vplival na hitrejši razvoj kmetijske proizvodnje, kot n. pr. dokončna ureditev melioriranih zemljišč v Slavskem lazju itd. Tudi pri uvajanju kooperacij, posebno v sadjarstvu, bo kmetijski službi pri Poslovni

zvezi in kmetijskim zadržnim nudil Občinski ljudski odbor vso pomoč.

Pri izvajanju gornjih ukrepov bo potrebno, da kmetijski službi, kmetijskim zadržnim in Občinskemu ljudskemu odboru nudijo vso pomoč tudi ostale organizacije na terenu.

Dijaki ob čaju in prigrizku peciva

Čajanka na kočevski gimnaziji

Pretekli teden so na kočevski gimnaziji dijaki četrtega razreda pripravili majhno čajanko. Dijakinje in dijaki, ki so letos prvič in neobvezno obiskovali pouk gospodinjstva na gimnaziji, so pod vodstvom gospodinjstvene učiteljice Zlatke Cim. pričevale pokazali, kaj vse so se pri tem pouku naučile. Na goste, med katerimi so bili profesorji, ravnatelj gimnazije in sodelavec našega lista, je napravilo ugoden vtis: polna dvorana dijakov, ki so poskušali kuharske dobrote, delo svojih rok.

Brez dvoma je pouk gospodinjstva na naših šolah prepotreben in bo na novih osemletnikah tudi obvezen predmet za deklice in dečke. Kakor nam je povedala tov. Cim. pričevale, da ta predmet na šolah v naprednih državah že dolgo uveden, kajti sodobna družba zahteva od ljudi obeh spolov, da z vstopom v samostojno življenje poznajo in obvladajo vsa dela, ki so v zvezi z vsakdanjim zasebnim življenjem.

Pri pouku gospodinjstva se bodo učili: o vrstah, obliki in negi obleke in obutve, ureditvi doma in okolice, o osnovnih pripravah hrane itd.

Po tem prvem poizkusu učenja gospodinjstva na šoli so nam dijaki povedali, da so se veliko koristnega naučili. Tako so dobro spoznali vrste tkanin ter osnove pripravljanja hrane. Ogledali in spoznali so tudi sodobne gospodinjstvene stroje, se naučili gospodinjstvenega knjigovodstva in še marsikaj.

Kooperacija v sodaški občini

Kooperacija (sodelovanje) med kmeti in kmetijsko zadrugo se uspešno razvija tudi v Sodaški do-

Kongres slovenskih gosilcev

17. in 18. maja je bil v Ljubljani IV. kongres Gasilske zveze LRS. Kongresu so prisostvovali delegati okrajnih gasilskih zvez in drugi funkcionarji.

Predsednik Gasilske zveze LRS Matevž Hec je v daljšem referatu poročal o delu GZ LRS. Le-ta združuje 9 OGZ s 112 občinskimi zvezami in 1327 PGD, ki imajo 47.872 aktivnih članov, članic, mladink, mladincev in pionirjev. V razdobju med III. in IV. kongresom je naraslo število pionirjev v gasilskih vrstah za 3000, kar nam pove, da je bilo delo z mladino pravilno. V letu 1957 je letovalo 260 pionirjev iz različnih okrajev v gasilski koloniji v Pacugu. Taborišče pa bo tako urejeno, da bo lahko sprejelo še večje število mladih gasilcev pa tudi starejših članov. Vsa članarina, ki jo bo GZ prejela od društev, bo namenjena ureditvi počitniške kolonije.

Tovariš Hec je poročal tudi o sodelovanju gasilskih zvez z gasilskimi zvezami v drugih republikah, nadalje o zakonu o požarni varnosti, gasilskem tisku in propagandi ter o prosvetni dejavnosti v gasilstvu. Med drugim je govoril tudi o gasilski šoli v Medvodah, ki je velikega pomena.

Za njim je poročal poveljnik GZ LRS Miran Spicar o strokovno-tehničnem delu, organizaciji operativnih edinic v PGD, strokovni vzgoji, ocenjevanju in tekmovanju društev itd.

Pri razpravi je sodelovalo 37 delegatov iz raznih predelov Slovenije.

V nedeljo, 18. maja, je kongres nadaljeval delo v dveh komisijah: organizacijski in strokovni. Tu so sprejeli več važnih stvari za gasilsko službo.

Na kraju so izvolili nov plenum GZ LRS, ki šteje 73 članov in nadzorni odbor, ki ima 7 članov. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Matevž Hec.

Kako je z oskrbo vode?

Voda nam je najbolj pri roki takrat, ko je začne primanjkovati, to pa se običajno zgodi v letnem času. Zmanjka jo pa zato, ker je ljudje neracionalno trošijo, potem pa, ko morajo pristojni organi, ki odgovarjajo za preskrbo z vodo, ukrepati za smotrnejšo porabo vode, je pa nejevolja.

Na področju Mestnega vodovoda Kočevje, ki je odgovoren za preskrbo vode v Kočevju, Rudniku, Livodu, Predgradu, Starem trgu in okolici, je dnevna poraba vode, to je v 24 urah, okoli 2150 m³, ob sobotah pa naraste potrošnja celo na 2500 m³ vode.

Precej vode porabi tudi industrija. V zadnjem času se je poraba vode za industrijo še povečala in sicer na Rudniku. Tu so do pred kratkim uporabljali za industrijo — za lokomotive in bagre — vodo iz Rince. Ker pa je voda v Rinci zaradi odpadnih vodov, ki se stekajo od raznih

industrijskih obratov, vedno slabša, je postala ta voda za uporabo na Rudniku v industrijske namene neuporabna. Zato dobivajo sedaj na Rudniku pitno vodo. Zaradi tega bodo delno prikrajšani ostali potrošniki vode, vendar tu ni bilo druge rešitve.

Ko bo dograjen vodovod Rakitnica — Slovenska vas — Kočevje, bo problem vode v Kočevju in okolici rešen. To pa je spet odvisno od sredstev, ki jih bo dala republika. Na odseku Slovenska vas — Kočevje je slab, kamnit teren, kar gradnjo seveda podražuje. Kdaj bo vodovod dograjen, pa se ne ve. Trata bo najbrž še letos do meseca avgusta dobila vodovodne napeljave. Letos je tudi v načrtu povezava rezervoarja v Slovenski vasi z rezervoarjem v Kočevju.

Dokler pa nov vodovod ne bo začel služiti svojem namenu, bodo morali potrošniki vode, predvsem v sušnih dneh, paziti na porabo vode. Tu moramo omeniti zalivanje vrtov, prekomerno pranje, pranje avtomobilov, tu so izvešili rešilni avtomobili, nepotrebno polivanje vode itd. Če bodo potrošniki vode disciplinirani, tudi problem vode ne bo tako pereč.

km.

PRVA OBLETNICA »GALANTERIJE«

Lesno-predelovalno podjetje »Galanterija« bo 25. maja imelo obletnico, odkar so bili prostori »Galanterije« izročeni svojem namenu. V tem času je podjetje lepo napredovalo. Danes zaposluje 82 ljudi, ki delajo v dveh izmenah.

»Galanterija« je znana po svojih solidnih izdelkih — lesni galanteriji, ki jih izvažajo čez veliko službo v Ameriko. Zelo veliko povpraševanje je po strugarskih izdelkih. Za proizvodnjo teh izdelkov imajo že za leto dni v naprej sklenjeno pogodbo.

V jeseni nameravajo urediti sušilnico za les, ki je ozko grlo proizvodnje. Sušilnica bo imela dve komori in bo za podjetje zelo velikega pomena.

»Galanterija« želimo, da bi tudi v naprej uspešno napredovala, kar bo v korist kolektivu in skupnosti.

-žem.

Peter Šobar: Po Kočevski pred dvajsetimi leti

(Nadaljevanje)

Ko sva se zvečer s šoferjem vozila iz Kočevja proti Ribnici, sva v Ložinah videla Kočevjarje, ki so vežbali v vojaških formacijah Kulturbunda. Okrajno načelstvo v Kočevju je bilo gluho za te nočne vežbe Kočevjarjev, preganjalo pa je delavce, ki so bili na sumu, da so komunisti.

Stara jugoslovanska žandarmerija je bila kot bik v areni, ki ga razdražilo pikadorji z rdečo barvo krp ali rut. Tako je podivjala žandarmerija, če je kje odkrila kaj rdeče napisanega ali opremljenega, seveda po navodilih vladajočih oblastnikov.

Čez nekaj dni sva s šoferjem pripeljala opeko lekarnarju v Kočevje. Šofer mi je dejal, naj stopim v lekarno in vprašam, kje naj razloživa opeko. Naletel sem spet na nadutega Kočevjarja. Povedal sem, da smo pripeljali opeko in vprašal, kam naj jo razložimo. Lekarnar pa mi ni dal nobenega odgovora. Kot da me ni, je vršil svoje delo mirno dalje.

»Prekleti hitlerjanci!« sem mu

glasno vrgetl v obraz in odšel iz lekarnarjeve kofre. Dejal sem mu, da ti Kočevjarji sploh niso vredni, da bi jim pripeljal opeko in da jo odpeljeva kar nazaj.

»Ne jezi se,« mi je dejal šofer. »Saj bo prišel čas, ko se bo tudi to uredilo.«

Čez nekaj časa je prišla nekaj ženska, ki nama je povedala, kje naj zloživa opeko.

Tako sva vozila vseh štirinajst dni po Kočevski, dokler ni stalni pomočnik šoferja ozdravel in sem odšel spet na svoje delovno mesto.

Ves ta čas sva doživljala isto kot prvič na Smuku, v Starem logu, Klečju, Mali Gori, Livodu, Željnah, Mozlju, Knežji lipi, Nemški loki. Povsod, kamor sva pripeljala, so Kočevjarji lenarili in popivali. V nemških gostilnah se niso ustavljali več. Iz gozdov so Kočevjarji prodajali stojiče les in prejemali iz Nemčije preko Kulturbunda denarno podporo, da je nemški tisk lahko pisal o nemški manjšini v Jugosla-

viji, kako trpi in v kakšnih težkih pogojih živi. Nadutost kočevskih Nemcev je bila brez primera. Stalno so jih obiskovali z avtobusi petokolonski, oblečeni v turiste. Nemcem je vladajoči režim nudil vso podporo in zaščito. Borba Slovencev na Kočevski je bila zato res trda in težka.

V jeseni leta 1938 smo bili pred volitvami v skupščino. Predvolilna borba je bila povsod zelo ostra. Šlo je za to, da se zruši režim Stojadinovića, ki se je povezal s fašizmom. Pri nas v Kočevju pa je bila politika župnika škulja iz Dolenje vasi. Zato so se vodile ostre borbe s pristajalnimi strankami JRZ.

KPJ je v našem okraju uspela s svojimi kandidati, da so kandidirali na listi združene opozicije. Zato je bila borba v sami združeni opoziciji, kdo naj kandidira. Ta volilna boj sem spoznal v Kočevju, ko sem prišel prvič skupaj z Jožetom Šeško. Po sindikalni liniji sem bil iz Ljubljane obveščen, naj se udeležim predvolilnega sestanka v hotelu »Trst« v Kočevju tega in tega dne. Obvestilo je sporočilo, da je ta se-

stanev v interesu vsega delavskega razreda in vseh naprednih ljudi našega okraja. Zato sem prišel navedenega dne s prvim vlakom v Kočevje. Bilo je v nedeljo; v hotelu »Trst« je bilo samo nekaj gostov. Natakarcia ni o sestanku vedela ničesar. V mestu sem dobil znanega tovariša-rudarja, a tudi on ni ničesar vedel o kakem sestanku. Pokazal sem mu vabilo, on pa mi je dejal:

»Pojdi z menoj, poiskala bova Šeška. Njemu bo stvar gotovo poznana.«

Šla sva do današnje gostilne Rog, a Šeška tam nista dobila. Vračala sva se nazaj v mesto. Po mestu je šel proti nama človek, star okrog trideset let, oblečen v zimsko suknjo in z oči na obrazu.

»Glej ga Šeška!« je dejal tovariš, jaz ga do tedaj nisem poznal. »Sedaj se bomo pa lahko pogovorili.« Ko smo se srečali, me je tovariš predstavil Šešku ter mu povedal, zakaj sem prišel v Kočevje. Šeško nama je dejal:

»Da, danes bi moral biti sestanek, pa nismo dobili iz Ljubljane

nobenega obvestila. Prišel je tudi delegat iz Ljubljane, ki pravi, da je bilo obvestilo poslano na sindikat. Ne vem, če je Hegler dobil kakšno obvestilo, z njim se nisem govoril. Počakajta malo tu na trgu, jaz moram še nekaj urediti, potem pa bomo šli na Rudnik. Tudi delegat iz Ljubljane čaka tu dol na trgu.«

Šeško je odšel, midva pa sva šla po trgu do vhoda v grad in se spet vrnila nazaj proti mostu. Delegata iz Ljubljane nista poznala. Na cesti smo se, potem ko je prišel Šeško, kmalu dobili vsi skupaj. Delegat iz Ljubljane je bil Stanko. Odšli smo po stezi na Trdnjavo v dvorano Vzemnost, v kateri smo dobili žene, ki so pripravljale oder za popoldansko prireditev. Šeško je zvedel, da dela Jože Hegler v jami in nismo mogli priti z njim skupaj. Zato smo se po razgovoru z ženami vrnili nazaj v mesto, ker je bilo že zelo pozno.

Ves ta čas sta vodila Šeško in Stanko ostro debato o vprašanju volitev. Stanko je zastopal stališče, naj se osvoji v kočevskem okraju kandidatura JNS, ker je po spora-

zumu s to stranko v drugih okrajih sprejel naš kandidat na listo za volitve.

Šeško je temu ostro nasprotoval. Govoril je z njemu lastnim navdušujočim prepričanjem, da je to nepravilno, kajti nujno je, da gremo na volitve z listo našega kandidata. JNS se je prav tako kompromitirala pri ljudeh kot JRZ iz časov, ko je bila od leta 1932 do 1935 na oblasti. Od te stranke ne moremo ničesar pričakovati, kakor tudi ne od JRZ, zato je bolje, da se z njo ne vezemo za volitve.

»Prepričan sem, da rudarji ne bodo sprejeli kandidata JNS, pač pa bodo predlagali našega kandidata,« je dejal Šeško.

Iz vsega tega sem spoznal, da dela Stanko za sporazum z JNS pod njenim vodstvom. Šeško pa je bil odločno za samostojno kandidaturu KPJ (seveda legalno) in delavskega razreda, kateremu naj se priključijo vse napredne sile v okraju. Na zmagi pri volitvah nismo mogli računati, ker smo vedeli, da bodo o volilni zmagi odločili kočevski Nemci. (Konec prihodnjic)

SODRAŽICA PRAZNUJE

Kaker vsako leto bodo tudi letos slavili 25. maja v občini Sodražica, občinski praznik v spomin na 25. maj leta 1942, ko je bil množični odhod fantov in mož v partizane.

Program praznovanja:

V soboto, 24. maja, na večer pred praznikom, bodo mladinci, skupno z mladinci predvojaške vzgoje, kurili kresove in pripravili bengalični ogenj. V domu Partizana bo akademija, kjer bosta s delovali šola in DPD »Svoboda«. Pred pričetkom akademije bo slavnostni govor, ki ga bo imel predsednik ObLO Danilo Samsa. Po akademiji bo filmska predstava.

V nedeljo, 25. maja, bo v počastitev praznika slavnostna seja ObLO Sodražica. Na sejo bodo vabljene tudi odborniki in predstavniki množičnih organizacij.

Po seji bo pred spomenikom padlih borcev na pokopališču v Sodražici žalna komemoracija.

Ob 10. uri bo na trgu zbirališče in odhod na pokopališče. Gasilska godba Sodražica bo igrala žalostinke, nato bo položitev vencev ObLO in Zveze borcev. Potem bo nagovor predsednika krajevne organizacije ZB NOV Sodražica, mladinci predvojaške vzgoje pa bodo izstrelili častno salvo. Sledile bodo recitacije, moški pevski zbor iz Sodražice pa bo zapel dve žalostinki. Z žalostinko, ki jo bo igrala gasilska godba, bo žalna slovesnost na pokopališču zaključena.

Tega dne bo Prostovoljno gasilsko društvo Sodražica priredilo vaje.

25. maja popoldne ob 15. uri bo v domu Partizana gostovalo Mestno gledališče iz Ljubljane s komedijo »Babilonski stolp«.

V okviru praznovanja občinskega praznika bo v nedeljo, 1. junija, meddruštveno tekmovanje najboljših strelcev centrov predvojaške vzgoje Sodražica in Loški potok in članov Društva rezervnih oficerjev. Tekmovanje organizira Strelska družina Sodražica.

25. maja bo po končanem uradnem delu proslave ljudsko rajanje.

Na proslavo praznika v Sodražici ste vabljene prav vsi, ki ste v času narodnoosvobodilne vojne trpeli in se borili za svobodo demovine.

25. maj - občinski praznik Sodražice

K prazniku občine čestitajo in pošiljajo delovne pozdrave vsem občanom in delovnim kolektivom

Občinski ljudski odbor Sodražica

Občinski odbor SZDL
Občinski komite ZKS
Občinski odbor ZB
Občinski komite LMS
Občinski sindikalni svet
Občinska gasilska zveza
Strelska družina, UROJ, PAZ
TVD Partizan, RK, ZVVI
Združenje obrtnikov vseh strok
Zdravstveni dom

„Galanterija“ Sodražica
„Stolarna“
„Žične pletenine“
„Komunala“
„Suha roba“
Kmetijska zadruga Sodražica
Trgovina z mešanim blagom
Frizerski salon, Moško krojaštvo
Gostišče „Majolka“
Gostišče „Pri Kaprolu“

Naš obveščevalec

KOLEDAR

Sobota, 24. maja — Cvetka
Nedelja, 25. maja — Rojstni dan maršala Tita.
Ponedeljek, 26. maja — Dragica
Torek, 27. maja — Janez
Sreda, 28. maja — Gojko
Četrtek, 29. maja — Majda
Petek, 30. maja — Milica

SPOMINSKI DNEVI

26. maja 1944. leta je bil začetek VII. sovražne ofenzive proti narodnoosvobodilni vojski in partizanskim odredom Jugoslavije.

GIBANJE PREBIVALSTVA

RIBNICA

Poročili so se: Ložar Alojz, čevljar, pomočnik iz Ribnice 43, star 22 let in Krivec Ana, frizerska pomočnica iz Ribnice 59, stara 22 let; Vörös Janez, delavec iz Ribnice 194, star 23 let in Bačić Pavla, delavka iz Ribnice 194, stara 29 let.
Umrli so: Rigler Jože, kmet iz Zlebiča 19, star 64 let, Peterlin Stanislava, učenka iz Zlebiča 10, stara 10 let, Turk roj. Peterlin Terezija, preučiteljica iz Zlebiča 20, stara 77 let, Silc Franc, kmet iz Slatnika 17, star 79 let, Klavs roj. Kresse Marija, gospodinja iz Gorenje vasi 11, stara 79 let in Stupica roj. Henigman Marija, oseba upokojena iz Ribnice 232, stara 71 let.

SODRAŽICA

Poročila sta se: Belaj Jože, kmet iz Zimarije 72, star 22 let in Koržar Franciška, delavka iz Zimarije 80 let, stara 20 let.
Rodila je Debeljak Franciška, gospodinja iz Kračalov-Gora 7 — dečka Janeza.
Umrli so: Lovšin Franc, kmet iz Zapotoka 33, star 82 let.

VELIKE LAŠČE

V Ljubljani so se poročili: Zadnik Božidar, tehnični risar iz Velikih Lašč 55, star 24 let in Istenič Marija, učiteljica iz Velikih Lašč 55, stara 21 let, Debeljak Janez, absolvent filozofije iz Gornjih Retij 1, star 26 let in Vilar Tanja, absolvent filozofije iz Ljubljane, stara 25 let.
Rodila je Polzelnik Marija, gospodinja iz Ulake 1 — deklco Marjico.
Umrli sta: Zalar Jože, kmet iz Rašice 6, star 64 let in Tomažin Matija, kmetovalec iz Rašice 5, star 87 let.

LOŠKI POTOK

Poročila sta se: Košmrlj Janez, kmetovalec iz Retij 88, star 25 let in Ruparčič Zorka, kmetovalka iz Retij 71, stara 24 let.

RAZPIS

Komisija za delovna razmerja pri »Elektro« Kočevje razpisuje mesto

INKASANTA

za inkaso tokovine maloodjema v okolju Sodražice, Stara cerkev — Šalica vas — Cvišarj.

Pogoji: 8 razredov osnovne šole ali štiri razrede gimnazije, po možnosti z delno prakso in finančni stroki. Plača po tarifnem pravilniku.

RODILI STA:

Bartol Pavla, gospodinja iz Hriba 56 — deklco Nado in Levstik Gizela, gospodinja iz Travnika 100 — deklco Angelo.
Umrli so: Knave roj. Car Ana, kmetovalka iz Hriba 56, stara 94 let.

KOSTEL

Rodila je Obravnič Marija, gospodinja iz Tišenpolja 1 — dečka Ivana.

KOČEVJE

Poročila sta se: Martinčič Franc, delavec iz Novih Ložin 5, star 35 let in Černe Marija, delavka iz Novih Ložin 7, stara 20 let.
Rodile so: Švajgl Cvetka, gospodinja iz Rudnika 28 — dečka Jožeta, Honec Neža, nameščenka iz Kočevja, Reška c. 10 — deklco

Marijano in Kolman Angela, delavka iz Mlake 5 — deklco Jožico.
Umrli so: Kolman Jožica, otrok iz Mlake 5, star 1 dan.

DOLENJA VAS

Rodili sta: Zagar Julijana, gospodinja iz Rakitnice 63 — dečka Branka in Trdan Anica, gospodinja iz Dolenje vasi 22 — dečka Franca.
Umrli so: Merhar Franc kmetovalec iz Prigorice 22, star 77 let.

DOBREPOLJE

Umrli so: Hrovat Terezija, soc. podpiranka iz Doma počitka Pomike, stara 59 let, Babič roj. Germ Ivana, kmetovalka iz Zagorice 29, stara 74 let in Petrič roj. Boštjančič Angela, gospodinja iz Hočevja 9, stara 59 let.

OBJAVE

KINO

JADRAN, Kočevje: od 23. do 25. maja italij. barvni film »Simfonijski ljubeznik«, 28. in 29. maja amer. film »Plamen ljubeznik«, od 30. maja do 1. junija ameriški barvni film »Rob Roje«.
SVOBODA, Rudnik: 24. in 25. maja črnogorski film »Lažni car«, 21. maja in 1. junija ruski film »Poletni mrzci«.
DOBREPOLJE: 24. in 25. maja ameriški film »Abot in Costello v tujski legiji«, 28. in 29. maja amer. film »Tarzan brani džunglo«, 31. maja in 1. junija amer. barvni film »Meč in rožica«.
PONTKVE, Dom počitka: 30. maja amer. film »Straha«.
RIBNICA: 24. in 25. maja nemški film »Stotnik in njegov junak«, 31. maja in 1. junija franc. film »Vrag v telesu«.
VELIKE LAŠČE: 24. in 25. maja amer. barvni film »Pogumen kot Lasce«, 31. maja in 1. junija francoski film »Krenkbijs«.
LOŠKI POTOK: 24. in 25. maja jugoslovanski film »Osumljenec«.
PREDGRAD: 24. in 25. maja mehki film »Mehika v pesmih«, 31. maja in 1. junija ameriški film »Kadar žene ljubijo«.
KOČEVSKA REKA: 24. in 25. maja madžarski film »Budimpeštanska pomlad«, 31. V. in 1. junija amer. film »Balada o črnem zlatu«.
SODRAŽICA: 24. in 25. maja ameriški film »Beg iz Guajane«, 31. maja in 1. junija ameriški film »Rdeča reka«.

PREKLIC

Podpisani Stanko Strle, šofer iz Kočevske Reke, preklucujem žaljivke, ki sem jih govoril 26. decembra.

bra lani v Ribnici proti Antonu Kozini, elektromonterju iz Ribnice 17 in se mu zahvaljujem, da je odstopil od tožbe. Stanko Strle

OBVESTILO

Gostinsko podjetje »HOTEL PUGLED« v Kočevju obvešča cenjene goste, da od 24. V. do 4. X. 1958 NE BO PLESA V KAVARNI »ZVEZDA«.
V tem času bo ob sobotah in nedeljah PLES na vrtu »HOTELA PUGLED«.
Se priporočamo!

SPREJEM V SLUŽBO

Železniška postaja Kočevje sprejme uslužbenko. Pogoji za sprejem so razvidni iz objave na postajni oglasni deski.

PRODAM

Zapravišček, kočijo, dva lesenca pluga — dvojni in navadni pisalni stroj »Triumph«, model Standard prodam ali zamenjam za dober gumij voz, po dogovoru.
Mihelič Ivan, Kot 13, Ribnica.

ČESTITKA

Dragemu bratu in stricu Alojzu Prijatelju, Box 418 P. O. Ely Minnesota želimo za dvojni praznik vse dobro in na skorajšnje svidenje: sestre, bratje in ostali.

Za smeh in dobro voljo

Nekdo je vprašal Shawa: »Ali verjamete, da je tisti, ki se oženi v petek, vse življenje srečen?«
»Seveda verjamem,« je odgovoril Shaw. »Zakaj pa naj bi bil petek izjema.«

x x x

Znana dama je rekla Shawu, da storita moški in ženska najpametneje, če se zgodaj poročita.
Tedaj se je Shaw pikro nasmejal in dejal: »Zal sem drugačnih misli! Ko postane ženska pametna, začne misliti, kako bi se omožila, ko postane moški pameten, je pa že oženjen.«

x x x

Mlada igralca, priznana lepota, je pisala satiriku Shawu pismo, v katerem je izrazila željo, da bi imela z njim otroka, ki bi bil po njenem mnenju izreden, saj bi podedoval njeno lepoto in pisateljevo duhovitost.
Shaw pa je ukrotil njeno navdu-

Pestra nedelja kočevskega partizana

Minulo nedeljo je bilo med pripadniki kočevskega Partizana precej razgibano delovanje. Doma so imeli prvenstveno nogometno tekmo nogometaši in odbojkarji, mladci atletski so pa zopet nastopili za kontrolno merjenje uspehov treniranja v nekaterih disciplinah. Igralci namiznega tenisa so se udeležili v Domžalah tekmovanja za prvenstvo Okrajne zveze Partizan Ljubljana, igralci perjanice (badmintona) pa so se pomerili v Ljubljani z najboljšimi igralci Slovenije. Tako se je to nedeljo borilo za barve društva na vseh igriščih 53 najboljših pripadnikov društva.

Atletski so skoro vsi pokazali lep napredek, kar velja posebno za teke na daljše proge. Dober čas je dosegel na 3000 m France Vesel z 10:02,2 min. in Janez Bregar na 1500 m s 4:29,6 min. Uspešno so tekle tudi mladi atleti Maurin, Miheč, Ožura in Kocijančič. Tudi v skoku v daljino so novinci Majerle in Dežman že prešli znanko 5 metrov. Starejši atleti so pokazali dobro stalnost, tako da svoje znamke redno dosežejo.

Odbojkarji so igrali z ljubljanskim moštvom Olimpije II. in izgubili srečanje s 3:1 (seti 8:15, 15:17, 15:9 in 15:7). Med domačimi igralci so sicer prav dobri posamezniki, niso pa uigrani kot celota in tako raztrgana igra ni zadostovala za zmago, čeravno tudi gostje niso igrali najbolje. V tem letu odbojka klub dobri volji nekoliko ne gre in bo treba nujno preiti na pospešeno vadbo mladih.

Moštvo namiznega tenisa v postavi Turk, Kapš in Obravnič so premagali vse nasprotnike s 5:0 in so tako postali prvaki v Okrajni

zvezi Partizan Ljubljana kot moštvo oz. društvo, kar je vsekakor lep uspeh. Drugi je bil Partizan Tabor Ljubljana, tretji Partizan Medvode itd.

Omenimo še veselo vest, da nas je mlado nogometno B moštvo z lepo in smotno igro prav presenetilo z zmago 3:2 nad novomeškim »Elanom«, ki se je že nekako od vsega začetka predstavljal kot favorita na prvo mesto v tej ligi. Tudi pri nogometu velja, da je treba zmagovati s svojim znanjem, ne pa z administrativnimi napakami drugih na račun protestov. Nedeljska tekma je bila za to poštena šola.

Tudi naši pionirski so se pokazali kot mojstri žoge, saj so premagali pionirje NK Rudar Kočevje kar s 6:0. Predvsem izgleda, da raste v društvu nova skupina dobrih nogometašev, kateri bodo v bodoče dvignili kakovost društvenega nogometa in ustvarili pravi lik amaterskih in tovariških nogometašev.

Po vsem smelo trdimo, da je bila minula nedelja res prestra in plodna. O igrah badmintona poročamo posebej.

Vladka Smole republiška prvakinja

V Ljubljani je bilo I. republiško prvenstvo v badmintonu (perjanici). Ta nova panoga športa je zavzela že precejšen razmah in je šele v razvoju. Minuli turnir je bil prvi te vrste v Sloveniji in sploh prvi te vrste v Jugoslaviji. Nastopilo je 39 tekmovalcev in 17 tekmovalk iz več društev in klubov Slovenije. Tega turnirja so se udeležili tudi pripadniki TVD Partizan Kočevje, ki so svoje društvo prav častno zastopali.

Š a h

Izvolili so nov odbor, katerega predsednik je Ferdo Paradiž, tajnik je Kalabota, blagajnik Lunder, tehnični vodja pa Lisac.
Novemu odboru želimo veliko uspehov pri delu!

BRZOTURNIR

V počastitev 1. maja je šahovsko društvo Kočevje organiziralo šahovski brzoturnir, katerega se je udeležilo 15 igralcev. V močni konkurenci je zasedel prvo mesto Matija Lisac, ki je dosegel 10 točk, safar in Lapuh sta dosegla 9 in pol točke, Lunder 9 točk itd.

ZA PRVENSTVO KOČEVJA

12. maja se je začel šahovski turnir za prvenstvo Kočevja. Turnirja se udeležuje 16 igralcev, od katerih so trije II. kategorijski, trije III. kategorijski, trije IV. kategorijski in sedem brez kategorije. Igralni dnevi so: ponedeljek, torek, četrtek in petek v kavarni »Zvezda«. Po četrtem kolu vodi Filip Janež s 4 točkami pred Lisacem in Lapuhom s 3,5 točke itd.

Izdaja in tiska ČZP »Kočevski tisk« v Kočevju. Urejuje uredniški odbor — Odgovorni urednik Matija Cetinski — Uredništvo in uprava v Kočevju, Ljubljanska cesta 14a, telefon 3-89. Naročnina je 400 din, polletna 200 din in plačljiva v naprej. Za inozemstvo je 800 din. Tek. račun 617-T-265 pri NB — podružnica za Kočevje. — Poština plačana v gotovini. — Rokopisov ne vračamo.

RUDAR — BELA KRAJINA 5:3

NK Rudar je v nedeljo, 18. maja, na igrišču pri Šeškovem domu premagal dobro uigrano in borbeno moštvo »Bela krajina«. Moštvo Rudarja je nastopilo brez štirih starih igralcev, ki so jih morali zato nadomestiti z mlajšimi močmi. Pomlajeno moštvo je igralo po žrtvovalno in borbeno kot nekdanji Rudar pred dvema letoma.

Igra je bila lepa, ostra, toda ne groba. Gledalci so prišli enkrat po dolgem času na svoj račun.

Zadnje čase precej lrtizirajo mlado moštvo NK Rudar, češ, da doživlja letos same poraze. Malokdo pa pomisli na to, da je bil klub lanske jesen skoro na tleh. Devet od enajstih igralcev A moštva jih je odšlo k vojakom in v druga podjetja izven Kočevja. Rudar tudi nima trenerja, kar je v I. razredu ljubljanske nogometne podzveze menda edini primer. Res je skrajni čas, da tudi UO NK Rudar poskrbi za dobrega in stalnega trenerja.

Mladega naraščaja je dovolj (samo v šalki vasi čez 30), treba ga je pritegniti na igrišče, kar to vsekakor bolj koristno kot pohajkovanje in popivanje po gostilnah.

J. H.

Najvidnejše mesto je dosegla Vladka Smole, ki je postala republiška prvakinja.

V mešanih dvojicah sta zasedla Tone Butina in Vladka Smole drugo mesto. Tudi ostali igralci, predvsem mlajši, so dosegli dobre uspehe, ako upoštevamo, da je bil to njihov prvi nastop. Starejši pa, izgleda, so šli na tekmovalne premo pripravljeni, pa vendar so bili mladim velika moralna opora.

V nedeljo, 25. t. m., bo podoben turnir z udeležbo gostov iz Ljubljane v Kočevju, kamor že danes vabimo mladino in ostalo občinstvo. Prireditelj bo v okviru programa Dneva mladosti.

RIBNIŠKI NOGOMETASI ZAPUSTILI IGRIŠČE

Nogometno moštvo TVD Partizan Ribnica je v Ljubljani minulo nedeljo igralo z enajstorič »Krimac« B iz Ljubljane. V drugem polčasu so pri stanju 3:0 za »Krimac« na zahtevo moštvenega kapetana tovariša Karpova zapustili igrišče z izgovorom, da igralci »Krimac« ostro in celo surovno igrajo in da se bojijo poškodb. Ker intervencija sodnika ni uspela, je igra predčasno zaključila. Kje je krivda, nam je težko presojati, vasiluje pa se nam vprašanje, ali ima še sploh smisel trošiti denar za tekmovalne v dolenjski ligi? Kje so tu pristojni ljudje, katerim bi morala biti vedno pred oči skrb za množičnost in vzgojo človeka, ne pa edinstvena linija za točke in administrativno navijanje pravil od zgoraj navzdol, brez življenjskega razgleda za razvoj nogometa na deželi. Po razpletu v zadnjem času so v dolenjski ligi slabi izglezi. Za zeleno mizo »višjih« se ne dobi mnogo. Žalosti niti kakovosti, edino koristi posameznih skupin, kar je pač daleč od osnovnih načel telesne vzgoje.

★

DEŽURNE TRGOVINE

Dežurno službo imajo: v soboto, 24. maja, od 7. do 12. ure in od 15. do 18. ure trgovina »Oskrbac«, Ul. Jožeta Šeška, Kočevje; v soboto, 31. maja, ob istem času pa ima dežurno službo trgovina »Potrošnik«, Reška cesta, Kočevje.

Iz naših krajev

NAM PIŠEJO

Profesorji in učitelji v Laščah

Preteklo nedeljo so prišli v Velike Lašče na poučno ekskurzijo člani Društva učiteljev in profesorjev strokovnih šol; bilo jih je 200. Obiskali so Planino (Malograjsko jamo), Rakovo dolino, Cerkljico, Cerkljsko jezero, Bloke in Sodražico. V Velikih Laščah so imeli daljši odmor. Od tu so odpotovali s sedmimi avtobusi proti Rašici, Turjaku in Ljubljani.

Namen teh ekskurzij, ki so bile letos že tretje, je ogled naravnih lepote v povezavi s kulturnimi spomeniki in krajev, znanih iz NOB. Člani društva se vsako leto v več-

jem številu udeležujejo takih izletov. Za strokovno razlago skrbi vodstvo ekskurzije. Letos je poverjena ta naloga: Pavlu Kunaverju za Kras, Pavlu Urankarju za Cerkljico in Turjak, Vilijku Seršiču pa za Velike Lašče in Raščice.

V Velikih Laščah je svoje kolege pozdravil tovariš Prijatelj v imenu učiteljskega in KUD. V spomin so udeleženci prejeli razglednice Velikih Lašč in Raščice.

Ustavili so se tudi pred Levstikovim spomenikom, kjer so se spominjali velike trojice: Trubarja — Levstika — Stritarja. Neki udeleženec je svojim kolegom povedal, da je na tem mestu Levstikova brigada leta 1943 proslavljala 112. obletnico Levstikovih rojstna in je sam prisostvoval tej proslavi. V tistem času so nad Laščami brnela sovražna letala, ki so letela proti Novemu mestu in ga bombardirala.

Udeleženci ekskurzije so si potem ogledali Velike Lašče, se okrepčali in potem odpeljali dalje.

J. P.

Nastop predgradske mladine

Pred nabito polno dvorano je mladina iz Predgrada pred kratkim pokazala plod svojega dela. Igrali so Nušičevo komedijo »Dre, ki je bila prvič na tem odru«.

Po šestih letih je mladina spet pokazala, da je sposobna nastopiti pred javnostjo. V začetku igralci niso kazali pravega zanimanja, toda čim bolj se je bližal dan nastopa, večja je bila resnost igralcev.

Zadnje dni pred uprizoritvijo so bile vaje bolj pogoste, tako da so se igralci do nastopa dobro živili in svoje vloge.

Ljudje so po končani igralski predstavi zadovoljno zapuščali dvorano z željo, da bi spet kmalu vi-

del, nastop mladine. Tudi mladina sama želi nadaljevati z delom na odru, kar je vredno vse pohvale.

Mladinska igralska skupina v Predgradu ima v načrtu nekaj gostovanj. Prav je, da tudi drugim ljudem pokažejo uspeh svojega dela.

NIL

Razvije strelskega prapora v Kočevju

V okviru proslave Praznika mladosti bo v nedeljo, 25. maja, Občinski strelski odbor Kočevje razvil svoj prapor, ki bo prvi na območju bivšega okraja Kočevje.

Razvije prapora bo izvršeno na svečan način na letnem strelšču Strelske družine Kočevje-mesto, ob cesti, ki pelje proti Dolgi vasi.

Ob tej priložnosti pozivamo vse strelce in ostalo prebivalstvo, kakor tudi vse zastopnike družbenih in političnih organizacij, da se te svečanosti polnoštevilno udeležijo.

Po razvitu prapora bo propagandno streljanje z vojaško puško na 300 metrov daljine; pravico streljanja s petimi strelji bo imel vsak član ali nečlan, star nad osemnajst let.

Istočasno opozarjamo vse prebivalstvo Kočevja in Dolge vasi, da se v nedeljo dopoldne ob času streljanja ne bi sprehajali v gozdu po-

leg streljšča, da ne bi prišlo do kakšne nesreče.

Avtomobil v vprežni voz

V bližini Ribnice se je 19. maja ob 15. uri popoldne pripetila kaj čudna prometna nesreča. V tem času je pripeljal iz Kočevja osebni avtomobil, last KGP Kočevje, katerega je upravljal šofer Franc Gregorič iz Kočevja. V avtomobilu so bili še trije potniki.

Ko je avtomobil prešel Hrovačo, mu je v bližini Ribnice prišel nasproti voznik z vprežnim vozilom, Ivan Prelesnik iz Hrovače. Voznik je nekaj časa vozil pravilno po desni strani ceste, potem pa je nenadoma, kljub temu da je videl, da se bliža avtomobil, prečkal cesto na stansko pot proti Hrovači in ni dal pri tem nobenega znaka. To je imelo za posledico, da se je avtomobil

KONCERT V SALKI VASI

V počastitev Dneva mladosti priredi DPD »Svoboda« Rudnik 24. maja ob 16. uri za mladino, ob 20. uri pa za ostale v Domu v Salki vasi.

Koncert zabavne glasbe

Orkester je našel izvršen zabavni program. Nastopata tudi tekmovalni skupini »Pokaži, kaj znaš«.

VAŠKI ODBOR V RETJAH

Pred dnevi je bil v Retjah v Loškem potoku zbor vaščanov. Pogovorili so se o tem in onem. Izvolili so nov vaški odbor. Izvolili so tudi režijski odbor, ki bo skrbel, da bo gradnja vodovoda v Retjah lepo potekala. V vaški odbor in v režijski odbor za gradnjo vodovoda so bili izvoljeni večinoma mladi in gospodarsko razgledani ljudje.

Predavanje o napadu na Drvar

Pred dnevi je bilo v kinodvorani v sklopu proslave Dneva mladosti in rojstnega dneva maršala Tita predavanje o napadu na Drvar. Predaval je tovariš Žegarac. Najprej nam je v skopih obrisih podal pregled boja proti okupatorju, nato pa pregled vseh sovražnikovih ofenziv. Nemci so protifašistično gibanje skušali zatreti z vrsto ofenziv, toda partizanska vojska je iz vsake izšla nepremagana in močnejša.

Končno je sovražnik spoznal, da če hoče zatreti upor, mora uničiti Vrhovni štab. Za rojstni dan maršala Tita 1944 je okupator pripravil desantski napad na Drvar, kjer se je takrat mudil Tito s sodelavci. Toda kljub svoji ogromni vojaški in tehnični premoči ni uspel in je dokončno spoznal, da so njegove pozicije

v Jugoslaviji izgubljene in da ne more ničesar napraviti proti zdravi sili osvobodilnega upora.

Po predavanju so predvajali film o življenju maršala Tita.

TO IN ONO

UKINJENA PRISILNA UPRAVA

Podjetje »Promet« v Kočevju je bilo do nedavna pod prisilno upravo. Novo vodstvo v podjetju je spravilo poslovanje na zeleno vejo, zato je ObLo sprejel sklep, da se prisilna uprava ukine. Za direktorja podjetja »Promet« je bil imenovan dosedanj priisilni upravitelj Novak.

★

NAPOVED VREMENA

Vremenska napoved nam obeta okrog 28. maja dež in hladnejše vreme. Druge dneve bo pretežno lepo vreme. Stoletni koledar pa takole napoveduje: 24. vetrovno, 25. jasno, 26. jasno, 27. oblačno, 28. dež, 29. nestanovitno, 30. dež.

PROMETNA NEZGODA

20. maja se je v Dolgi vasi pripetila težja prometna nezgoda. Edvard Plešnar, avtomobilist iz Kočevja, je vozil motorno kolo, sovozač pa je bil Stanko Hribar, električar. Pred mostom v Dolgi vasi je S. Hribar padel z motornega kolesa. Vozar Plešnar se je ozrl, tisti hip pa ga je zaneslo na stran in je padel. Motorno kolo ga je nato vleklo še okrog 10 m po cesti. Sovozač je bil brez večjih poškodb, Edi Plešnar pa je težko poškodovan; ima nalomljeno lobanjo in zlomljeno ključnico. V globoki nezavesti je bil takoj prepehjan v bolnišnico.

Prometni organi pravijo, da sta bila oba močno vinjena in neprepana.

NESREČA MOPEDISTA V RIBNICI

18. maja v popoldanskih urah se je na trgu v Ribnici mopedistu Francu Janežu pripetila prometna nesreča. Ko se je Janež pripeljal s precejšnjo brzino do ovinka ceste, je zapeljal na pločnik, od tu pa se je zalezel z glavo v kamnit okvir vhodnih vrat stavbe št. 59. Dobil je lažje telesne poškodbe, vendar kljub temu nevarne, da je bila potrebna zdravniška pomoč v ljubljanski bolnišnici. Vzrok nesreče je bila prehitra vožnja. Škoda na mopedu znaša okrog 15.000 din.

Srečanje z odlikovanci dela

Poročali smo že, da je bilo z odlokom Predsednika republike za 1. maj v občini Kočevje odlikovanih več delavcev. V tej rubriki bomo v sliki in besedi vse odlikovance predstavili.

Anton Lisac smo srečali s kladivom v roki v delavni podjetja »Kleparstvo« Kočevje. Simpatični in pridni Anton nam je zaupal, da se je rodil 6. oktobra 1930. leta v Karlovcu na Hrvaškem. Bila je že vojna, 1941. leta, ko se je njegova družina preselila iz Karlovca v Kuželj. Kleparske obrti se je šel učiti 1946. leta in je stalno v službi v »Kleparstvu« Kočevje.

Anton Lisac je kvalificiran klepar z urno postavko 59 din. Plačan je na uro, kadar pa pride posebno delo, dela pa na akord. Kolektiv, v katerem živi in dela Anton, šteje okrog 30 ljudi in so vsi, razen enega delavca in vajencev, kvalificirani delavci.

Pripovedoval nam je, da izdelujejo v »Kleparstvu« brzoparilnike, frizerski pribor in drugo. Svoje proizvode prodajajo v Ljubljano in drugam. Solidni izdelki najdejo vedno tudi kupca, zato imajo njihovi izdelki v obeh kupca veljavo in ceno.

Ker je bil Anton že prej dve leti član upravnega odbora podjetja, pa tudi letos je bil izvoljen v ta organ delavskega upravljanja, smo ga naprosili, da nam pove nekaj o delavskem samoupravljanju v podjetju. Iz njegovega odgovora smo razbrali, da delavsko samoupravljanje v »Kleparstvu« še ni našlo tiste vsebine dela in se uveljavilo tako, kot to pritiče temu organu.

Anton Lisac

OCENSKA VOŽNJA V LJUBLJANI

II. terensko-ocenska vožnja za prvenstvo LR Slovenije v Ljubljani — 18. maja 1958.

Vožnje sta se udeležila člana AMD Kočevje Polde Sterle in Alojz Drogenik. Sterle je zasedel v generalnem plasmaju avtomobilov 2. mesto, Drogenik pa 5. mesto.

UMRLI SOŠOLSKI STANKI!

Ob Tvojem grobu smo se še enkrat zbrali skupaj Tvoji sošolci in sošolke, da se poslednjič poslovimo od Tebe. Kako težko nam je vsem pri srcu, se z besedo ne da povedati. Še vedno ne moremo verjeti, da si nas za vedno zapustila. Kruta usoda, ki Te je tako kmalu iztrgala iz naše srede, nas je ločila za vedno.

Ob Tvojem grobu, ki Ti je prežgled postal dom, se lahko še enkrat poslovimo od Tebe, potem pa nam bodo ostali le še spomini na Te. Kako težko nam je vsem pri srcu, se z besedo ne da povedati. Še vedno ne moremo verjeti, da si nas za vedno zapustila. Kruta usoda, ki Te je tako kmalu iztrgala iz naše srede, nas je ločila za vedno.

Ob Tvojem grobu, ki Ti je prežgled postal dom, se lahko še enkrat poslovimo od Tebe, potem pa nam bodo ostali le še spomini na Te. Kako težko nam je vsem pri srcu, se z besedo ne da povedati. Še vedno ne moremo verjeti, da si nas za vedno zapustila. Kruta usoda, ki Te je tako kmalu iztrgala iz naše srede, nas je ločila za vedno.

Tvoji sošolci in sošolke osnovne šole Sušje.

Or-Mc.

Sestri Anuški v spomin!

Dne 26. aprila nismo mogli verjeti kruti novici, da se sestra Anuška ne bo več vrnila med nas. Spravevali smo se, ali je to sploh mogoče, a žal je bila resnica. Kakor je bila skromna v življenju, tako tiho in skromno se je poslovila od nas. Sestra Anuška šinkovec se je rodila 25. 2. 1930 v Ljubljani. Šola za medicinske sestre je doživela leta 1949 v Mariboru, takoj naslednje leto je nastopila službo v Kočevju in sicer kot upravnica otroških jasi. Kasneje je delala 2 leti v Novih Seli v zdravstveni postaji. Od leta 1952 pa do svoje smrti je neprekinjeno delala v Kočevju in to predvsem v otroških ustanovah. Že pred leti ji je na videz nedolžna angina

zapustila težko in neozdravljivo bolezen na srcu. Čeprav težko bolna, ni nikoli klonila, iz dneva v dan je vestno opravljala svojo službo. Strokovna sposobnost, skromnost in marljivost, to so bile odlike sestre Anuške. Mnogo prerano je odšla od nas in za njo je ostala vrzel, ki je ne bo tako lahko izpolniti. Nam, ki smo z njo toliko let skupno opravljali svojo dolžnost, je težko in še danes ne moremo verjeti, da se ne bo nikoli več vrnila v naš krog.

Ohranili jo bomo v trajnem in svetlem spominu!

Dr. Vizjak Marko

S sprevedom po mestu so kočevski pionirji praznovali Zelenega Jurija

ROKOVNJAČI

JOSIP JURČIČ
JANKO KERSNIK
PRIREDIL
EDO ROBLEK
RIŠE
MILAN BATISTA

89. — Polonica je upihnila leščerbo. Ko je Nande videl, da je vse mirno, se je vrnil k oknu.
»Ali greš?« vpraša on.
Deklica je že stopila po veži in prišla za ključko vežnih vrat, kar ji udari na uho divji krik od zunaj.
Ta trenutek se odpro tudi dur materine sobe, vsa prestrašena zakliče mati: »Kaj pa je, Polonica?«
Dekle se je prestrašilo in bliskoma skočilo nazaj v sobo.

90. — Pred hišo se začuje streljanje. Polona plane skozi vrata, a naprej ne more. Zgrudi se na pragu.
Čez nekoliko časa udari nekdo trdo na vežna vrata.
Zmedeni ženski se nista znašli, nekdo je udaril s puškinim koptom po vratih, da je odletel zapah.
Pred vrati je stal komisar Mulej in ukazal: »Posvetite semkaj!«
Prizor, ki se je prikazal ob luči, je bil res nenavaden.

91. — Na tleh pred Poloničnim oknom je ležal zvezan Nande. Iz rane na čelu mu je lila kri.
»Ti si!« je kriknila prestrašena Mozolka in se stresla.
Nekaj korakov od Nandeta je ležal Pavlek, Mozolka je planila k njemu in na ves glas zavreščala: »Pavlek, Pavlek, kaj so te ubili?«
Otrok ni ničesar odgovoril, iz ust mu je vrela kri. Mozolki so povedali, da je Pavlek skočil Nandetu za vrat, in da ga je rokovičjač z vso silo sunil v prsi.

92. — V tem trenutku pride četa vojakov: med seboj imajo vkleknjenega Tončka, za njim pa trije nosijo brdskega pisarja.
»Kaj pa je z njim?« pokaže. Mulej na pisarja.
Poveljnič oddelka mu pove, da ni počakal na klic straže, zato je vojak skočil za njim in ga zabodel.
Nandetove oči so se srečale s Tončkovimi: »Skupaj bova visela, izdajalec!«
»Polonica se je zaklenila v izbo in čeprav jo je prišla mati večkrat klicati, se ni oglasila.